

Идентифициране на специфични модели на потребление и тенденции при генерирането на отпадъци на територията на Община Сливо поле

доклад от количествено проучване
март-април 2022 г.

Съдържание:

I.	Контекст на проучването	3
II.	Характеристики на проучването и структура на извадката	3
III.	Основни изводи и препоръки	4
IV.	Подробен анализ на резултатите	6
4.1.	Удовлетвореност от управлението на процеса по сметосъбиране и сметоизвозване в общината	6
4.2.	Практики за разделно изхвърляне на отпадъци от пластмаса, метал, хартия и стъкло ..	8
4.3.	Информираност и практики за изхвърляне на други видове отпадъци, различни от битовите	11
4.4.	Гражданска активност: нагласи и реакции в случаи на нерегламентирано изхвърляне на отпадъци	17
4.5.	Нагласи за ползване на новите услуги, предвидени по проекта	19
4.6.	Предпочитани и ползвани информационни канали във връзка с реда и възможностите за сметосъбиране и сметоизвозване	20

I. Контекст на проучването

Настоящото проучване е проведено от социологическа агенция „Алфа Рисърч“ по поръчка на Община Русе като част от проект BGENVIRONMENT-3.002-0005-C02 „Мерки за подобряване управлението на отпадъците в общините Русе, Тутракан, Сливо поле и Ветово“, финансиран по програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ на ФМ на ЕИП. Целта на проекта е да съдейства за подобряване управлението на отпадъците и използването им като ресурс чрез реализиране на 4 общински схеми за разделно събиране и рециклиране на отпадъците в изброените общини. Като част от поставените цели и задачи по проекта се реализира социологическо проучване за идентифициране на специфични модели на потребление и тенденции при генериране на отпадъци на територията на общините Русе, Тутракан, Сливо поле и Ветово. Предвид дългосрочната цел на планираните политики и мерки във връзка с проекта, а именно намаляване количеството на генерираните отпадъци, е от изключително значение да се познават навиците и практиките на гражданите във връзка с изхвърлянето на отпадъци. За набирането на тази информация агенция „Алфа Рисърч“ разработи инструментариум за провеждане на количествено анкетно проучване, реализира проучването на терен във всяка от четирите общини и представи подробен анализ на резултатите, включително препоръки във връзка с изпълнението на проекта. В настоящия аналитичен доклад са представени резултатите от проучването, проведено на територията на Община Сливо поле.

II. Характеристики на проучването и структура на извадката

Реализирано от:	Алфа Рисърч ООД
Възложител:	Община Русе
Период на провеждане:	07 март – 20 март 2022 г.
Представителност:	За пълнолетното население на Община Сливо поле
Обем на извадката:	120 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката:	Извадка, стратифицирана по тип населено място и подбор на респондентите по квота, базирана на основни социално-демографски характеристики (пол, възраст и образование)
Метод на набиране на информацията:	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица чрез таблети

Демографски характеристики (%)					
Населено място:	гр. Сливо поле	31.4	Пол:	Мъж	50.4
	с. Голямо Враново	26.4		Жена	49.6
	с. Кошарна	16.5	Образование:	Висше	11.6
	с. Ряхово	17.4		Полувисше	0.8
	с. Юделник	8.3		Средно	48.8
				Основно	38.8
Възраст:	18-30 г.	14.0	Етническа принадлежност:	Българска	52.1
	31-40 г.	18.2		Турска	30.6
	41-50 г.	14.0		Ромска	8.3
	51-60 г.	16.5		Татарин	2.5
	61+ г.	37.2		Помак	6.6

III. Основни изводи и препоръки

Проведеното в Община Сливо поле проучване установява следните основни посоки в нагласите на гражданите, които имат отношение към въвеждането на нови услуги и съдове по проекта BGENVIRONMENT-3.002-0005-C02 „Мерки за подобряване управлението на отпадъците в общините Русе, Тутракан, Сливо поле и Ветово“:

- Сравнително висока степен на удовлетвореност от управлението на процеса по сметосъбиране и сметоизвозване в общината с общо 58% позитивни оценки.
- Липсата на съдове за специфични видове отпадъци, включително ограничения брой такива за разделно събиране на отпадъци от пластмаса, метал, стъкло и хартия, са посочвани като основни проблеми във връзка с изхвърлянето на отпадъци.
- Като следствие от това разделното събиране и изхвърляне на такива отпадъци е изключително ограничена практика като 90% от населението на общината не изхвърля дори минимална част от боклука си разделно. Допълнителен проблем в това отношение представлява слабата видимост и популярност на цветните контейнери дори в населените места, където от около 5 години има разположени такива.
- Наличие на нерегламентирани практики за изхвърляне на специфични видове отпадъци, мотивирани от традиционно възприето поведение в общността, и в тази връзка, голям потенциал на предвидените по проекта компостери за широко обществено ползване.
- Изключително слаба гражданска активност и готовност за реакция/сигнализиране при установено нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.
- Много висок потенциал за ползване на новите услуги и съдове по проекта, но при две условия – близко разположение до дома и безплатно ползване (без увеличение или с минимално увеличение на такса смет).

- Очаквания за комуникиране на новите услуги в две основни посоки - неперсонализирано и достъпно чрез изнасяне на информация върху самите съдове за отпадъци, както и чрез стикери, разположени на различни места в града; персонализирано – чрез личен контакт и получаване на устна информация от общински служители.

Във връзка с изложените ключови нагласи и идентифицирани проблеми, предлагаме следната рамка от препоръки, които биха подпомогнали и засилили ефекта от предвижданите по проекта нововъведения:

- Полагане на целенасочени усилия за насърчаване разделното изхвърляне на отпадъци, включително специфични отпадъци, за които населението не е информирано и няма изградени навици за регламентираното им изхвърляне. Разделното изхвърляне трябва да се заяви и популяризира като добра и полезна обществена практика като се изтъкнат нейните ползи както за околната среда, така и за общността в частност. В населените места, в които има налична инфраструктура, е важно тя да се популяризира като се даде по-добра видимост на цветните контейнери (напр. чрез разпространяване на информационни материали сред населението, живеещо в близост до тези съдове).
- Неутрализиране на нагласите, базирани на дезинформация, чрез конкретна информираност за това какво се случва с отпадъците и опаковките, изхвърлени в цветните контейнери. Гражданите трябва да бъдат убедени чрез нагледни примери, че разделно изхвърленият боклук не се смесва с битовия от общите контейнери. Всички тези усилия са важни и необходими, но сами по себе си те не биха могли да произведат генерална промяна в обществените практики, ако тя не е съпроводена от увеличаване броя на съдовете за разделно събиране. Колкото по-достъпни и видими са те, толкова по-голяма промяна може да се постигне, задължително с прилагане на систематична образователна и информационна политика.
- Провеждане на информационни дейности за повишаване информираността на хората за това кои отпадъци и защо се считат за опасни и по какъв начин трябва да се процедира при тяхното изхвърляне/обезопасяване.
- Организиране на масирани информационни и образователни кампании за цялостно повишаване ангажираността и културата на населението по отношение на сметоизхвърлянето и сметосъбирането, с фокус върху младите хора и с цел осъзнаване на личния принос и отговорност. Такъв тип дейности и кампании трябва да са неотлъчна част от процеса на въвеждане на новите услуги и съдове по проекта, за да се гарантира:
 - Информираност на хората;
 - Правилна експлоатация на съдовете;
 - Повишаване на интереса към тяхното ползване;
 - Разбиране за необходимостта от тези нови възможности;
 - Осъзнаване на смисъла от индивидуалните усилия и личния принос на всеки човек;
 - Осъзнаване на необходимостта от поемане на финансов ангажимент от страна на гражданите за постигане на устойчиво развитие на добрите практики.

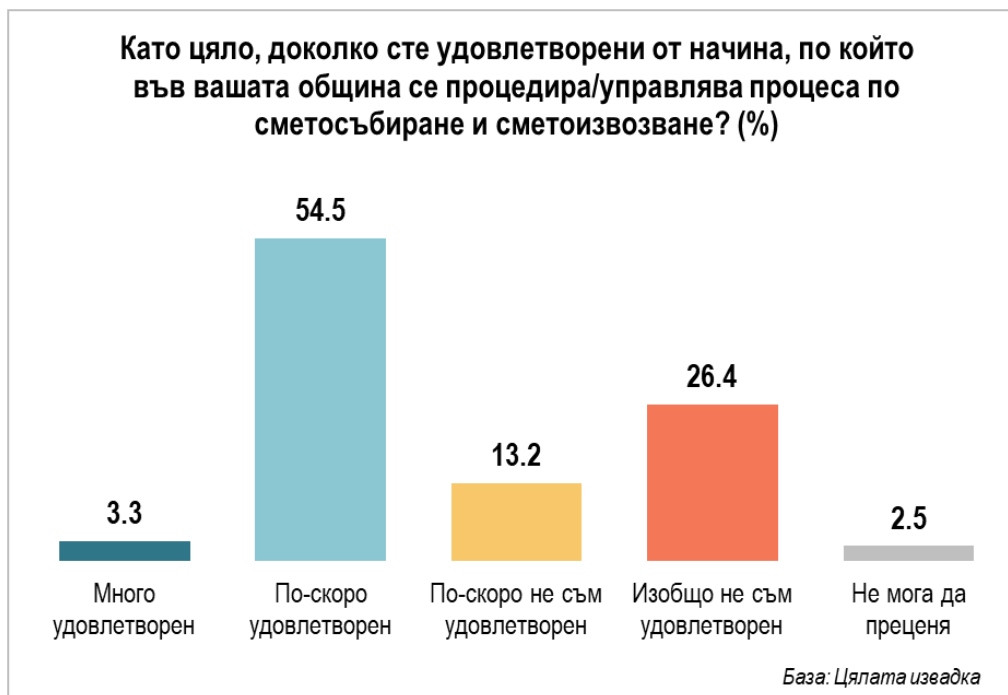

- Организиране и популяризиране на кампании за събиране на текстилни отпадъци (стари дрехи и текстил) с цел дарение или рециклиране.
- Осъществяване на превантивни образователни дейности, особено сред най-младите жители на общината (напр. в училищата или в личен контакт с общински служители), насочени към превенция на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци чрез фокусиране вниманието на тези поколения към въпросите, свързани с опазване на околната среда, и развиване на гражданското им самосъзнание.
- Повишаване ангажираността, бдителността и нетърпимостта на хората към нерегламентирани практики, предоставяйки на първо място конкретна информация за това каква е ролята на гражданите в процеса на установяване на нарушения, какъв е реда при подаване на сигнали и какви точно са предприеманите последващи действия, така че да се стигне до налагане на санкции на нарушителите.
- Създаване на диференциран подход за комуникиране на новите услуги и съдове, съобразен с различията в практиките и предпочитанията по организиране на информационни дейности в отделните населени места в общината.
- Новите услуги/съдове да се презентират с акцент върху техния принос за намаляването размера на общия отпадък и опазване на околната среда, както и удобството при ползването им (на хората няма да се налага да организират извозване от частни фирми, нито да извозват отпадъците си до депо). След първоначален гратисен период – промотиране, запознаване с новите услуги, образователни инициативи за изграждане на навици за ползването им, те да бъдат разумно, балансирано и аргументирано обвързани с конкретен финансов ангажимент от страна на гражданите.

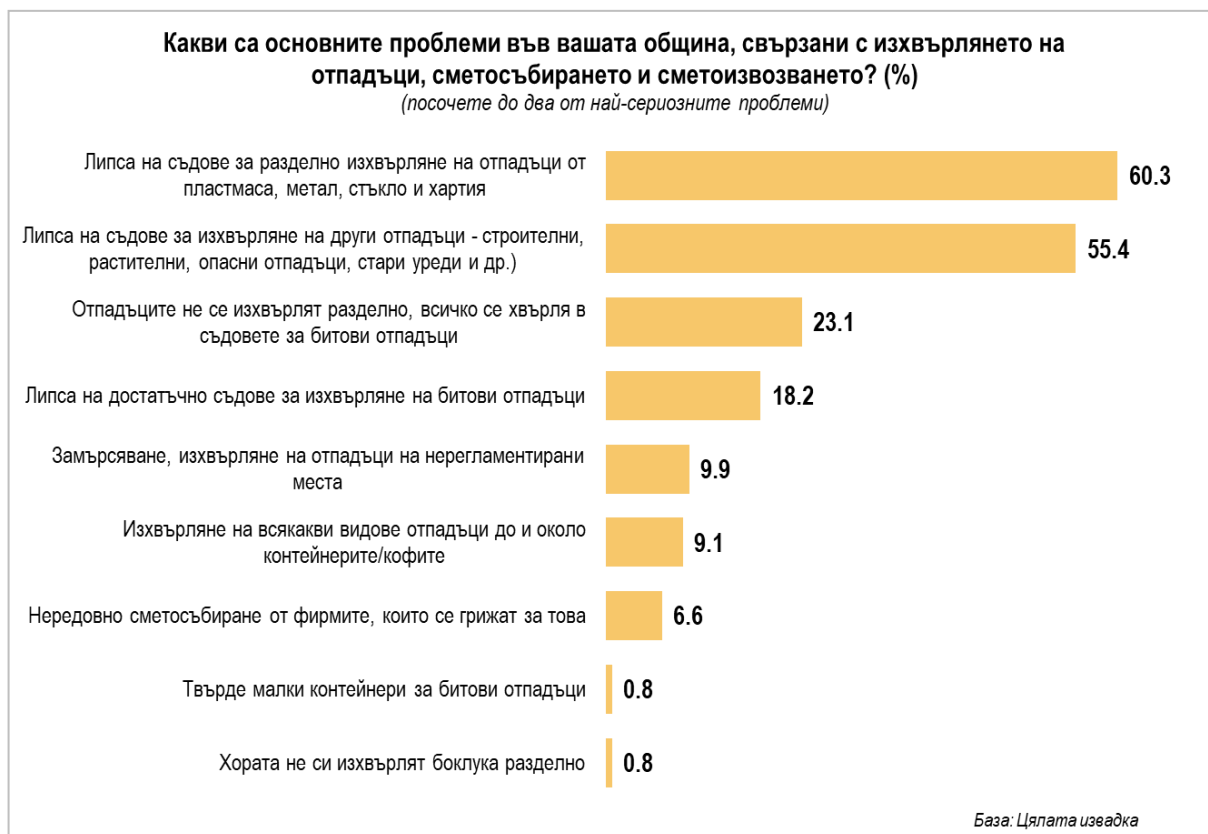
IV. Подробен анализ на резултатите

4.1. Удовлетвореност от управлението на процеса по сметосъбиране и сметоизвозване в общината

Мнозинството жители на Община Сливо поле се чувстват удовлетворени от управлението на процеса по сметосъбиране и сметоизвозване в общината – 55% са по-скоро удовлетворени, а 3% - много удовлетворени. 26% поставят най-критични оценки, а 13% по-скоро не са доволни от това как се управляват отпадъците в общината. От всички обхванати в проучването населени места, единствено в с. Кошарна преобладават негативните оценки. По-критични са също младите хора на възраст до 40 години, както и представителите на ромския етнос.

Два са основните проблеми във връзка с изхвърлянето на отпадъци, които жителите на общината идентифицират – липса на съдове за разделно изхвърляне на отпадъци от пластмаса, метал, стъкло и хартия (60%) и липса на съдове за изхвърляне на други отпадъци като строителни, растителни, опасни и др. (55%). Тези нагласи намират своето обяснение от една страна в ограничения брой контейнери за разделно изхвърляне на фирма „Екопак“ (общо 19 комплекта цветни контейнери за цялата община), които освен това са разположени само в три от селищата в общината, а от друга – в липсата на каквито и да било съдове за разделно изхвърляне на специфични видове отпадъци (строителни, биоразградими и др.). Лошите/нерегламентирани практики за изхвърляне на отпадъци също тревожат жителите на общината – 23% считат като основен проблем това, че отпадъците не се изхвърлят разделно, а заедно с общия битов отпадък; 10% посочват изхвърлянето на нерегламентирани места, а 9% - замърсяването около контейнерите. 18% виждат като сериозен проблем липсата на достатъчно съдове за битови отпадъци. Ограниченото посочване на този проблем е логично предвид факта, че всяко домакинство в общината е снабдено със собствена пластмасова кофа, а допълнително на различни места в близост до административните сгради и фирмите има поставени контейнери тип „Бобър“.

4.2. Практики за разделно изхвърляне на отпадъци от пластмаса, метал, хартия и стъкло

Разделното изхвърляне на отпадъци от пластмаса, метал, хартия и стъкло е изключително ограничена практика в общината. Общо 3% са жителите, които твърдят, че в тяхното домакинство тези отпадъци се изхвърлят разделно. Други 7% също декларираат подобни практики, но спорадични и по отношение на малка част от отпадъците си от такива материали. Близко 90% изобщо не изхвърлят дори минимална част от боклука си разделно. Практики за редовно разделно изхвърляне, макар и в силно ограничени мащаби, се отчитат само в две от обхванатите в проучването населени места – гр. Сливо поле и с. Ряхово, където реално има цветни контейнери на фирма „Екопак“. По-голяма активност и ангажираност в разделното изхвърляне демонстрират възрастовите групи в диапазона 31 – 50 г., както и хората с висше образование.

Като основни причини да не изхвърлят разделно отпадъците си от пластмаса, метал, хартия и стъкло, гражданите посочват това, че в населеното място, в което живеят, няма цветни контейнери (65%) или че в близост до дома им такива липсват (50%). Макар че основната част от цветните контейнери в общината са разположени в гр. Сливо поле, мнозинството от гражданите там също твърдят, че в населеното място няма съдове за разделно изхвърляне на отпадъци. Това означава, че **за 5-те години, в които функционира системата за разделно събиране на отпадъци в Община Сливо поле, тя не е станала достатъчно популярна и видима дори за гражданите за общинския център.** Друга важна група причини за непрактикуването на разделно изхвърляне на отпадъци в общината е увереността на хората, че от тази практика няма смисъл, поради две основни причини – защото „накрая целия боклук отива на едно място“ (32%) или „защото никой не го практикува“ (19%). За да се насърчи разделното изхвърляне, то трябва на първо място да се **заяви и популяризира като добра и полезна обществена практика.** За да се случи това е необходимо да се неутрализират подобни нагласи чрез **конкретна информираност за това какво се случва с изхвърлените отпадъци и опаковки в цветните контейнери.**

Макар и единични случаи, което не дава възможност да се правят валидни статистически изводи, изхвърлящите разделно посочват като основни причини за мотивацията си да го правят опазването на околната среда, спестяване на енергия за производство на същите материали, намаляване потреблението на ресурси и запазването им за идните поколения, както и личния пример на членове на семейството и приятели. Сходни са и ключовите аргументи, посочвани от гражданите, които спорадично изхвърлят отпадъците си разделно.

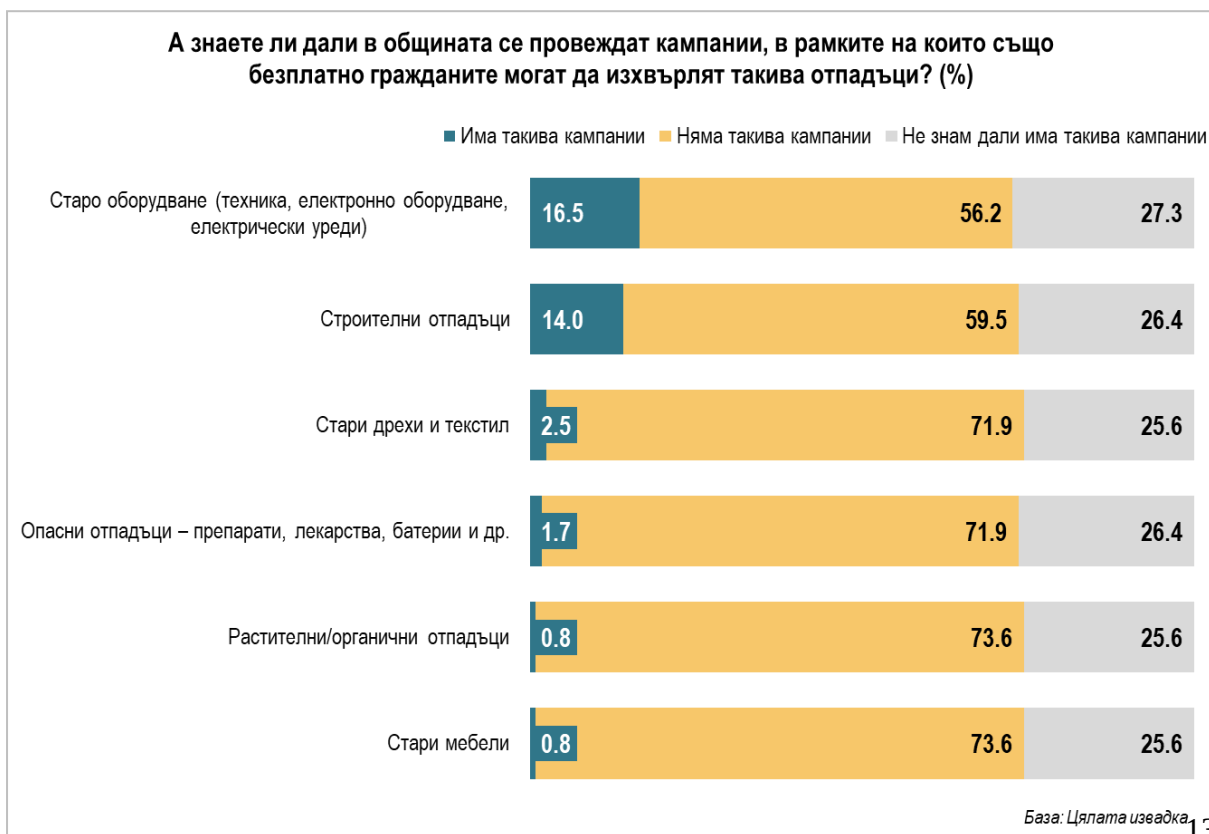
4.3. Информираност и практики за изхвърляне на други видове отпадъци, различни от битовите

Разделното изхвърляне на отпадъци в по-широк план е в пряка зависимост от информираността на хората за това по какъв начин се управляват/обезвреждат/обработват различните видове отпадъци. В този смисъл важен индикатор е запознатостта и възприемането на определени отпадъци като опасни. От основните, генерирани в бита опасни отпадъци, жителите на Община Сливо поле разпознават в най-голяма степен като опасни живачните термометри (93%), лекарствата с изтекъл срок на годност (88%) и старите осветителни крушки/луминесцентни лампи (77%). Значително по-рядко като опасен отпадък се разпознават бои/лакове/мастила/лепила (53%), стара техника като хладилници, климатици и др. (40%), почистващи препарати (27%) и използвани батерии (19%). По-слабата идентификация на тези отпадъци като опасни е предпоставка за развитието на лоши и нерегламентирани практики по изхвърлянето им, когато такива се генерират в бита. Затова е важно **да се повиши информираността на хората за това кои отпадъци и защо се считат за опасни и по какъв начин трябва да се процедира при тяхното изхвърляне/обезопасяване.**

Гражданите на Община Сливо поле са категорични, че на територията на общината не са налични за безплатно ползване съдове, в които могат да изхвърлят специфични видове отпадъци като строителни, органични, опасни отпадъци, старо оборудване, стари мебели, дрехи и текстил.

По отношение на наличието на кампании за събиране на такива категории отпадъци мнозинството заявяват, че такива не се провеждат, а около 1/4 от запитаните не знаят дали се организират или не такива кампании. Единствено по отношение на строителни отпадъци и старо оборудване има по-сериозно натрупване на отговори „има такива кампании“. 17% твърдят, че в общината има кампании за събиране на старо оборудване (което е видно и от предоставената информация, че през 2016 г. са събрани 0,6 тона големи домакински уреди, но не е ясно какви са мащабите и регулярността на провеждане на такива кампании), а 14% - че има кампании за строителни отпадъци (вероятно във връзка с общинските практики за запълване на дупки с такива материали).

Нерегламентираните (лоши) практики за изхвърляне на различни видове специфични отпадъци са разпространени сред между 10% и 20% от жителите на общината като се има предвид, че с изключение на строителните, за всички останали тествани във въпросника отпадъци мнозинството от хората заявяват, че не генерират такива. Това означава, че сред изхвърлящите подобни отпадъци, преобладават предимно нерегламентираните практики.

Както вече споменахме, изключение от тази констатация представляват практиките за изхвърляне на строителни отпадъци, макар че и при тях незаконните практики са сериозно застъпени. Едва около 1/3 от жителите на общината твърдят, че не генерират строителни отпадъци. Останалите най-често използват услугите на частни лица/фирми за извозването им (31%), а други 8% се обръщат към общината да ги извози. Нерегламентираните практики са основно два вида – изхвърляне на стари сметища (14%) и изхвърляне в контейнерите за битови отпадъци или до тях (4%). 12% заявяват, че изхвърлят строителни отпадъци по време на организирани кампании безплатно. Няма данни в Община Сливо поле да се организират такива, което означава, че гражданите визират други общински практики, квалифицирайки ги като безплатни кампании (напр. използването на строителни отпадъци от бита от общинските фирми за запълване на дупки и трапове).

59% от запитаните заявяват, че техните домакинства не генерират растителни отпадъци. Останалите най-често ги изхвърлят на сметище извън града (19%) или в контейнерите за битови отпадъци/до тях (12%). По отношение на растителните отпадъци е на практика най-високият дял на нерегламентирани практики. Въпреки това, трябва да се има предвид, че е възможност част от тях да са насочени към определено от общинските власти място/местност, където на гражданите е позволено да изхвърлят своите растителни отпадъци (информация за подобна възможност е споделена във фейсбук страницата на Община Сливо поле на 05.02.2021 г.). Въпреки, че в общината не са раздавани компостери на населението, 7% от домакинствата превръщат растителните си отпадъци в тор, а други 3% ги горят. Широкото разпространение на нерегламентирани практики за изхвърляне на растителни отпадъци **потвърждава важната роля на предвидените по проекта дейности по закупуване на компостери за широко обществено ползване, както и на такива за индивидуално ползване от домакинствата.** Предоставянето

им, обаче, трябва да е съпътствано от масирани информационни и образователни кампании за цялостно повишаване ангажираността и културата на населението, както и осъзнаване на личния принос и отговорност.

По какъв начин най-често изхвърляте растителни отпадъци? (%)

База: Цялата извадка

По какъв начин най-често изхвърляте опасни отпадъци? (%)

База: Цялата извадка

По какъв начин най-често изхвърляте старо оборудване? (%)

База: Цялата извадка

По какъв начин най-често изхвърляте стари мебели? (%)

База: Цялата извадка

База: Цялата извадка

Между 71% и 81% от жителите на Община Сливо поле твърдят, че не генерират опасни отпадъци, старо оборудване, стари мебели и стари дрехи/текстил. Предвид факта, че само част от опасните отпадъци от бита се разпознават като такива, можем да предположим, че делът на негенериращите такива отпадъци домакинства е завишен. От друга страна, най-често разпространените практики за изхвърлянето им са нерегламентираните – изхвърляне в контейнерите за битови отпадъци или до тях (8%) и изхвърляне на сметище извън града (7%). Подобни са резултатите и по отношение на другите видове отпадъци, тествани във въпросника с някои особености за всеки от видовете. Така например, старото оборудване (т.нар. излязло от употреба електрическо и електронно оборудване) се изхвърля кампанийно от 8% от домакинствата. В отделни случаи подобни уреди се предават на вторични суровини (3%) или се взимат от определени хора, които се занимават с издаването им (3%). Старите мебели, освен да се изхвърлят в контейнерите за битови отпадъци/до тях и на стари сметища, в някои случаи се съхраняват от домакинствата (7%). При старите дрехи, пък, са налице, макар и в ограничена степен, практики за даряване/подаряване (4%). Особено тревожен е фактът, че нерегламентираните модели на изхвърляне на стари дрехи и текстил надхвърлят над четири пъти практики по даряването им (общо 18% изхвърлят такива отпадъци на стари сметища или в контейнерите за битови отпадъци). Предвид това, че към момента не се предвижда закупуване на съдове за текстилни отпадъци в общината, е добре да се помисли за **организиране и популяризиране на кампании за събиране на такива с цел дарение или рециклиране**.

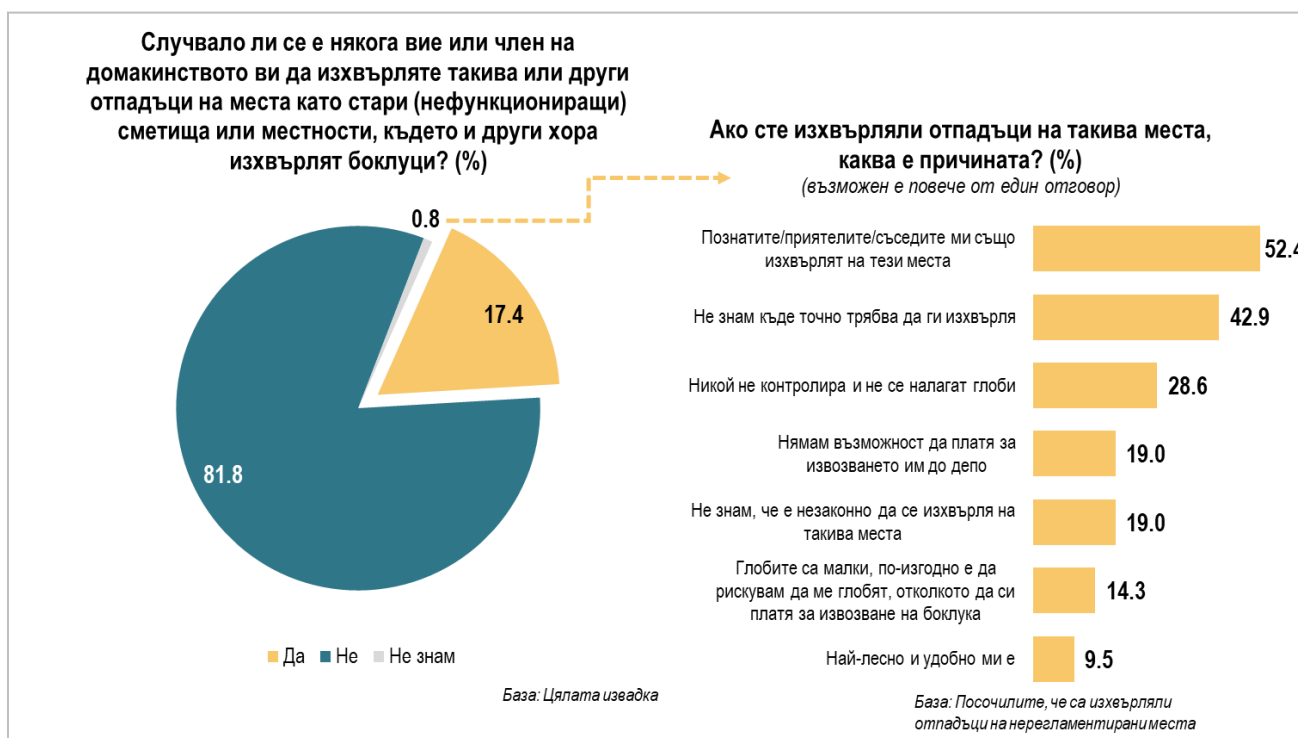
Притеснение предизвиква също общата степен на разпространение на нерегламентирани практики за изхвърляне на отпадъци на места като стари (нефункциониращи) сметища и други замърсени местности. 17% от пълнолетните жители на общината признават, че са изхвърляли на такива места. За такива действия споделят почти всички анкетирани в с. Кошарна. В общинската програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 е предвидено закриване и рекултивация на сметището в с. Кошарна, което изглежда активно се е използвало (възможно е и в момента да се използва) за изхвърляне на специфични видове отпадъци. Такива практики са в по-голяма степен разпространени сред възрастното население (61+г.) и хората с основно образование.

Възможно е със закриването на селските сметища тези практики да са ограничени, но е важно да се има предвид какви са основните причини, поради които хората са изхвърляли отпадъци по

този начин. Малко над половината от заявите такива практики твърдят, че са били мотивирани да изхвърлят на нерегламентирани места поради факта, че техни приятели и съседи също са го правили. Близко половината пък твърдят, че не са знаели къде точно могат да изхвърлят отпадъците си. Макар в по-малка степен, други посочвани причини са – липсата на контрол и налагане на глоби, липсата на средства за заплащане на услуги по извозване на боклука до депо и др. Пълното преодоляване на такъв тип незаконни и замърсяващи околната среда практики е функция от прилагането на **комплексни мерки по информиране и образование** на населението относно:

- Ред и възможностите за регламентираното изхвърляне на отпадъци
- Значимостта на усилията, личния принос и личната отговорност на всеки човек
- Последиците от нерегламентираното изхвърляне на отпадъци за околната среда и за самата общност

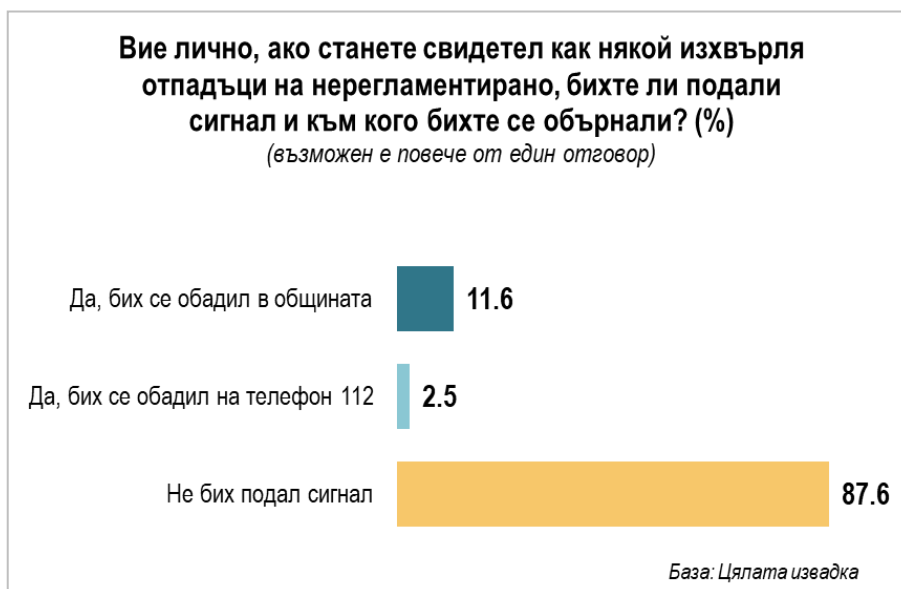

4.4. Гражданска активност: нагласи и реакции в случаи на нерегламентирано изхвърляне на отпадъци

Нерегламентираното изхвърляне на отпадъци може да окаже много трудно преодолимо препятствие пред местните власти, ако тези практики не срещат публично порицание, а напротив – считат се за типични и характерни за общността като цяло. Изключително ниските нива на

гражданска активност и готовност за реакция при установено нерегламентирано изхвърляне на отпадъци потвърждават тази хипотеза. Едва 12% от гражданите биха подали сигнал, в случай че станат свидетели как някой изхвърля боклук на място, където това е забранено. В общия случай, те биха позвънили в общината, а само 3% биха се обадили на спешния телефон 112. Огромното мнозинство от 88% не биха сигнализирали изобщо. По-висока степен на готовност за сигнализиране в случай на незаконно изхвърляне на отпадъци изразяват висшистите, както и жителите на с. Ряхово. Същевременно, обаче, младите хора (до 30 г.) са изключително слабо мотивирани да проявяват гражданска активност в такива ситуации, които означава, че за превенция на разрастването на този тип проблеми е необходимо да се работи за фокусиране вниманието на най-младите поколения към въпросите, свързани с опазване на околната среда, и развиване на гражданското им самосъзнание. Сред представителите на ромския и турския етнос, вероятно поради силните общностни връзки и сходни практики, изобщо няма такива, които биха реагирали, подавайки сигнал за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

Още по-малък е делът на склонните да проявят гражданска активност, свидетелствайки срещу човек, когото са видели да изхвърля нерегламентирано. Подобна готовност изразяват едва 7% от запитаните, като половината от тях държат в тази процедура да се запази анонимността им.

4.5. Нагласи за ползване на новите услуги, предвидени по проекта

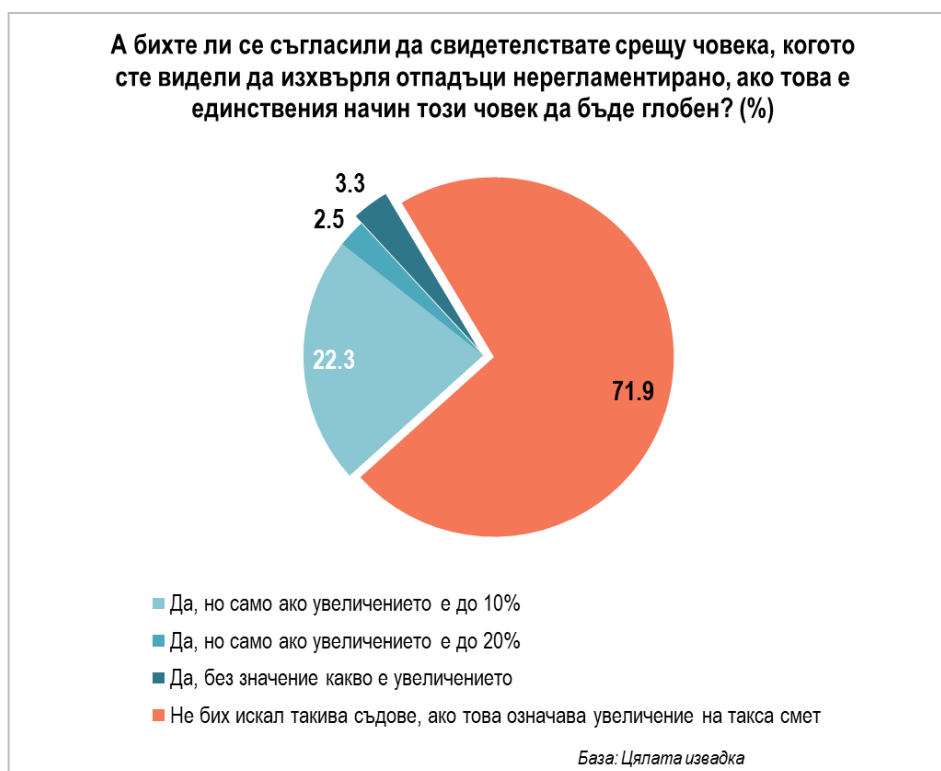
Новите услуги, предвидени по проекта за внедряване в Община Сливо поле имат изключително висок потенциал за ползване. Както и в останалите изследвани общини, обаче, гражданите поставят съществено условие – съдовете за различни видове отпадъци да са в близост до дома им. Общо 94% от запитаните биха ползвали предвидените по проекта съдове за строителни отпадъци, но едва 7% са готови да ги ползват независимо от това къде се намират в общината. Останалите са склонни да се възползват от тези съдове, само ако те са в близост до дома им. Подобна е ситуацията по отношение на предвидените съдове за събиране на пластмасови капачки – 92% биха ги ползвали като 12% от тях биха го направили независимо от местоположението на съдовете в общината. Други 2% пък заявяват, че вече изхвърлят пластмасовите си капачки в наличните за целта съдове. Сходна е логиката на възприемане и готовност за ползване на компостерите – 93% биха ги ползвали, но 85% поставят изискването те да са в близост до дома им.

Ако Общината осигури (допълнителни) съдове за изхвърляне на следните видове отпадъци, бихте ли ги използвали? (%)

	Да, независимо къде се намират в общината	Да, стига да са в близост до дома ми	Вече ги използвам	Не, ще продължа да изхвърлям тези отпадъци, както и досега
Съоръжения за събиране на пластмасови капачки	11.7	80.8	1.7	5.8
Компостери за органични/растителни отпадъци	8.3	85.0		6.7

Друго важно условие, което гражданите поставят пред новите услуги, е тяхната финансова достъпност. 72% заявяват, че не биха искали такива нови съдове, ако това би означавало увеличаване на такса смет, която плащат. Подобни нагласи са регистрирани и в останалите изследвани общини. Все пак, малко над 1/4 от населението е готово да даде своя финансов принос за осигуряването на нови съдове. Мнозинството от тях (22%) биха приели максимално увеличение на такса смет в рамките на до 10%. В известна степен по-склонни да приемат някакво увеличение на такса смет срещу предоставянето на нови услуги в областта на сметосъбирането са представителите на българския етнос, макар че и сред тях преобладава изискването за безплатни услуги.

4.6. Предпочитани и ползвани информационни канали във връзка с реда и възможностите за сметосъбиране и сметоизвозване

Един от основните информационни канали, които гражданите на Община Сливо поле ползват, за да се запознаят с реда и възможностите за изхвърляне на отпадъци в населеното място, е графикът за сметосъбиране, обявяван публично от кметствата (41%). Такива практики за разпространение на информация, обаче, са регистрирани само в част от населените места в извадката като във всяко от тях те са с различен интензитет – с. Голямо Враново, където графикът за сметосъбиране е на практика единственият ползван информационен източник, гр. Сливо поле и с. Ряхово. Разпространяването на такава информация „от уста на уста“ също е често срещана практика (36%), отново с различна степен на използване в отделните населени места (най-активно в с. Ряхово и с. Кошарна). Важно информационно звено, особено в с. Юделник и гр. Сливо поле са и общинските служители, които предоставят информация във

връзка с графика за сметосъбиране и други въпроси от интерес за гражданите. 1/10 от жителите на общината декларират, че се информират от печатни материали, които се раздават в тяхното населено място (посочили този информационен канал има само в с. Кошарна и гр. Сливо поле), а 8% - от самите съдове за изхвърляне на отпадъци (отново само в с. Кошарна и гр. Сливо поле). Слабо популярни канали за набавяне на такъв тип информация са фейсбук страницата и уебсайта на общината, както и медиите. Едва 5% от запитаните заявяват, че не се интересуват и не се информират по тези теми.

Предпочитанията на гражданите по отношение на бъдещото комуникиране на реда и възможностите за изхвърляне на отпадъци, включително по отношение на новите съдове, предвидени по проекта, са в две основни посоки. От една страна това е неперсонализираната, но най-лесно достъпна за хората комуникация чрез изнасяне на информация върху самите съдове за отпадъци (69%), както и чрез стикери, разположени на различни места в града (31%). От друга страна – това е личния контакт и получаване на устна информация от общински служители (44%). Графиците за сметосъбиране също се споменават като предпочитан потенциален канал за бъдеща комуникация, но основно в с. Голямо Враново, където по принцип тези графици имат водеща информационна роля. Важно е да се отбележи, че поради различията в практиките по организиране на информационни дейности в отделните населени места в общината, **подходът**

по комуникиране на новите услуги и съдове по проекта е добре да следва логиката на диференцираните практики и предпочитания по населени места.

Този документ е създаден в рамките на проект BGENVIRONMENT-3.002-0005-S02 „Мерки за подобряване управлението на отпадъците в общините Русе, Тутракан, Сливо поле и Ветово“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“, чрез ФМ на ЕИП 2014-2020 г. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Русе и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Програмния оператор и/или Офиса на Финансовия механизъм“.